

Prediction of willingness to marry based on quality of life and family functioning in single girls Mina Marzi¹ | Azade Abooei² | Fateme Asihaddad³ | Mohsen Saeidmanesh⁴

DOR: 20.1001.1.26454955.1403.19.67.4.5

Abstract

The present study was aimed to predict the degree of willingness to marry based on the quality of life and family performance in unmarried girls at Science and Arts University. The method of this research was descriptive correlation type. The statistical population of the present study was unmarried girls of the Faculty of Humanities of University of Science and Art in Yazd in 1401, whose number was 955. Sampling was done as available and 280 people (using Cochran's formula) of unmarried girls participated in the research. Since there was no presupposition of a hierarchy or an order of effects between the independent variables, data analysis was done through simultaneous multivariate regression. Epstein's family functioning questionnaire (1993), the World Health Organization's quality of life questionnaire (1989), and Porsad desire to marry (1983) were used to collect data. SPSS software was used for data analysis. The findings of the present study showed that there is a positive and significant relationship between predictor variables (family functioning dimensions and quality of life dimensions) with a desire to marry ($P < 0.01$). In the variable of family functioning, the subscales of communication, emotional companionship, emotional intercourse, and overall family functioning had a significant positive correlation at the significance level of 0.01, and the subscale of roles at the level of 0.05 had a significant positive correlation with the willingness to marry. Among the other subscales of the predictor variable of the research, i.e. quality of life, two subscales of environmental quality of life and psychological quality of life had a significant positive correlation with desire to marry at a significant level, $P < 0.01$. Since the quality of life and family functioning have a significant relationship with the desire to marry, intervention programs to improve family functioning and quality of life in unmarried girls can be used to encourage and promote their marriage.

Keywords: Family functioning, Quality of life, Willingness to marry.

Research Paper

Received:
02 November 2022Revised:
31 October 2023Accepted:
12 February 2024Published:
12 February 2024

P.P: 83-101

ISSN: 2645-4955
E-ISSN: 2645-5269

1. Master's student in counseling, University of Science and Art, Yazd, Iran.
2. Corresponding Author: Assistant Professor, Counseling Department, University of Science and Art, Yazd, Iran. a.abooei@tea.sau.ac.ir
3. Assistant Professor, Department of Psychology, University of Science and Art, Yazd, Iran
4. Master's student in counseling, University of Science and Art, Yazd, Iran.

Cite this Paper: Marzi'M & Abooei'A, Asihaddad'F, Saeidmanesh'M. Prediction of willingness to marry based on quality of life and family functioning girls. The Women and Families Cultural-Educational, 67(2), 83–101.

۶۷

سال نوزدهم
تابستان ۱۴۰۳

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۸/۱۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۰۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۱/۲۳

صص: ۱۰-۸۳

شابا چاپی: ۴۹۵۵-۲۶۴۵
الکترونیکی: ۵۲۶۹-۲۶۴۵

فصلنامه علمی فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده

پیش‌بینی میزان رغبت به ازدواج بر اساس کیفیت زندگی و عملکرد خانواده در دختران مجرد

مینا ماززی^۱ | آزاده ابویی^۲ | محسن سعیدمنش^۳ | فاطمه عاصی حداد^۴

چکیده

در دهه اخیر به دلایل مختلف، روند ازدواج در ایران سیر نزولی داشته است. کاهش رغبت به ازدواج دلایل مختلفی دارد. لذا هدف این تحقیق پیش‌بینی میزان رغبت به ازدواج بر اساس کیفیت زندگی و عملکرد خانواده در دختران مجرد شهر یزد بوده است. روش این تحقیق همبستگی بوده است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه عملکرد خانواده اپشتاین و همکاران (۱۹۹۳)، پرسشنامه کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی (۱۹۸۹) و پرسشنامه رغبت به ازدواج پوراعتمادی و همکاران (۱۳۸۳) بوده است. جامعه آماری این تحقیق را دختران مجرد ۱۸ تا ۲۵ سال شهر یزد تشکیل دادند که حجم نمونه ۲۸۰ نفر در نظر گرفته شد. یافته‌های تحقیق نشان داد میان کیفیت زندگی و عملکرد خانواده و رغبت به ازدواج در دختران شهر یزد ارتباط وجود دارد ($p < 0.05$). نتیجه‌گیری می‌شود که کیفیت زندگی و عملکرد خانواده از جمله متغیرهای تاثیرگذار بر رغبت به ازدواج جوانان هستند و لازم است خانواده‌ها و سازمان‌های مربوطه به این مهم توجه بیشتری داشته باشند.

کلیدواژه‌ها: عملکرد خانواده، کیفیت زندگی، رغبت به ازدواج، دختران مجرد.

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران.

۲. نویسنده مسئول: استادیار، گروه مشاوره، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران.

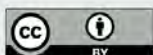
۴. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران.

استناد: ماززی، مینا؛ ابویی، آزاده؛ سعیدمنش، محسن؛ عاصی حداد، فاطمه. پیش‌بینی میزان رغبت به ازدواج بر اساس کیفیت زندگی و عملکرد

خانواده در دختران مجرد. فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده، ۲۶۷(۲)، ۱۰۱-۸۳. DOR: 20.1001.1.26454955.1403.19.67.4.5

نویسندگان ©

ناشر: دانشگاه جامع امام حسین (ع)

این مقاله تحت لسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License- CC BY) در دسترس شما قرار گرفته است.

مقدمه

ازدواج یکی از مهم‌ترین قراردادهای زندگی هر فرد و عامل تشکیل خانواده به شمار می‌رود. تحولات اجتماعی و فرهنگی در عصر جدید ارزش‌ها و هنجارهای ازدواج را تغییر داده است به طوری که ازدواج از یک هنجار اجتماعی مطلوب به یک دوستی و همراهی عاشقانه نسبتاً پایدار تبدیل شده است. به نظر می‌رسد نگرش به روابط قبل از ازدواج نقش مهمی در تمایل به ازدواج دارد. ازدواج که با گسترش روابط غیررسمی عاشقانه، ازدواج در چارچوب پوشش‌هایی مانند هم‌خانگی و روابط جنسی خارج از تعهدات واقعی و قانونی تشکیل خانواده صورت می‌گیرد، امروزه روابط قبل از ازدواج به ویژه روابط جنسی از دوران نوجوانی شناخته شده است (یورسا و دیگران^۱، ۲۰۲۰). رغبت و نگرش به ازدواج به عنوان یک رابطه طولانی به شدت حائز اهمیت است، زیرا می‌تواند پیامدهای شادکامی، رضایت از زندگی، سلامت و بهزیستی روانی را در پی داشته و بر موفقیت یا شکست فرد تأثیر گذارد. (هارتول^۲ و دیگران، ۲۰۱۴) رغبت به ازدواج، تمایل فرد به انتخاب همسر و به اشتراک گذاشتن اهداف، ویژگی‌ها، افکار و نگرش‌های خود با آگاهی از اثرات مثبت و منفی آن بر زندگی می‌باشد. (هاسلم و مونروسی^۳، ۲۰۱۵) بدیهی است که رغبت به ازدواج از چالش‌های مهم در ازدواج دختران است. براساس آمار منتشر شده سازمان ثبت احوال میانگین سن ازدواج دختران در سال‌های اخیر افزایش داشته است (سقزی و دیگران، ۱۳۹۹). تحقیقات نشان داده است که ساختار و محیط خانواده اصلی در تمایل و نگرش به ازدواج و زندگی خانوادگی فرزندان نقش دارد (کری^۴، ۲۰۰۵). در واقع در الگوی خانواده سالم استقلال به اعضای خانواده داده می‌شود و این استقلال با تاکید بر صراحت بیان، مسئولیت‌پذیری، احترام به دیگران، گشاده‌رویی با دیگران و پذیرش جدایی و از دست دادن ایجاد می‌شود. خانواده سالم را خانواده ای می‌دانند که در فضای خانواده روابط و صمیمیت ایجاد کند. این کار را با تشویق به ابراز احساسات، ایجاد فضای گرم در خانه، حل تعارضات بدون ایجاد استرس غیر ضروری، ایجاد حساسیت به همدلی و ایجاد اعتماد در انسان بر اساس حسن فطرت انسان انجام می‌دهد (کریمی، ۱۳۹۰).

1. Yursa and others
2. Hartwell
3. Haslam & Montrose
4. Kerry

مطالعات نشان داده است که سلامت خانواده اصلی^۱ در کیفیت زندگی آینده فرزندان موثر است. ویسز^۲ (۲۰۱۴) بیان می‌کند که خانواده اصلی تأثیر پایداری بر کیفیت و موفقیت زندگی زناشویی دارد. تحقیقات رابطه بین سلامت خانواده اصلی و تمایل به ازدواج و سازگاری زناشویی را نشان می‌دهد (مورارا و ترلیک^۳، ۲۰۱۲). از سوی دیگر کیفیت زندگی به عنوان نتیجه تعامل شخصیت افراد و تداوم رویدادهای زندگی تعریف می‌شود. رویدادهای زندگی در مجموعه‌ای چندبعدی از حوزه‌های زندگی مانند آزادی، دانش، اقتصاد، امنیت، روابط اجتماعی، مذهب، محیط زیست و تفریح رخ می‌دهد و کیفیت زندگی بر مجموعه حوزه‌های زندگی تأثیر می‌گذارد. در واقع دو موضوع مربوط به کیفیت زندگی است، کیفیت زندگی ذهنی و چند بعدی. در مفهوم ذهنی کیفیت زندگی، به درک و رضایت فرد از سطح عملکردی او مربوط می‌شود که شامل فعالیت‌های روزمره مانند لباس پوشیدن و مهارت‌های زندگی مستقل مانند خرید می‌شود و چند بعدی بودن کیفیت زندگی مربوط به جسمانی است. سلامت عملکردی، عاطفی و اجتماعی. فرد اشاره می‌کند که کیفیت زندگی مفهومی چند بعدی دارد و شامل عوامل عینی و ذهنی است (کریمی، احمدی و قبادی، ۱۴۰۰). در نهایت عملکرد خانواده از خصوصیات روانشناختی است که در خانواده‌ها، به دلیل شرایط و مشکلاتی که با آن رو در رو هستند مطرح می‌شود. عملکرد خانواده به عنوان یک رکن مهم در برقراری ارتباط بین فردی و درون خانوادگی تلقی می‌شود، خانواده‌هایی که عملکرد خانوادگی پایین دارند معمولاً دچار اختلالات خانوادگی هستند که سطح بروز هیجانات، ارتباطات مثبت و نقش افراد در آن ضعیف و دچار نقص است. (لانگ تن و بوی^۴، ۲۰۱۷) عملکرد خانواده تعیین‌کننده سلامت روانی خانواده و هر یک از اعضای آن می‌باشد. عملکرد مطلوب خانواده باعث شکل‌گیری احساسات مثبت نسبت به همسر می‌شود؛ اما عملکرد نامطلوب خانواده موجب خشم، خصومت و نهایتاً ضعف سیستم ایمنی بدن شده و زمینه ابتلا به بیماری‌های جسمانی، روانی و حتی سرطان و سکنه را در اعضای آن، فراهم می‌کند (سدرباوم^۵ و دیگران، ۲۰۱۷). حسینی و عبدی (۱۴۰۰) با عنوان پیش‌بینی بهزیستی روانشناختی و

1. Family of origin
2. Weiss
3. Muraru, A. A. & Turliuc, m
4. Boy & Langton
5. Sederbaum

مسئولیت اجتماعی بر اساس عملکرد خانواده و سبک‌های هویت در دانشجویان دختر دانشگاه قم نشان داد که نقش کارکرد خانواده و سبک‌های هویتی در شکل‌گیری بهزیستی روانی و مسئولیت اجتماعی قابل توجه است. یافته‌های سقزی و گل محمدیان (۱۴۰۰) با عنوان نقش واسطه‌ای سبک‌های عشق ورزی در رابطه احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی با رغبت به ازدواج در دانشجویان دختر نشان داد که مسیر غیرمستقیم احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی به رغبت به ازدواج از طریق سبک عشق ورزی رمانتیک، دوستانه و فداکارانه معنادار است. سقزی و یزدانی (۱۳۹۹) با عنوان پیش‌بینی تمایل به ازدواج بر اساس نگرش به رابطه قبل از ازدواج: کنترل نقش جنسیت و تجربه رابطه با جنس مخالف نشان داد که نگرش به رابطه قبل از ازدواج می‌تواند تمایل به ازدواج را پیش‌بینی کند. همچنین رابطه بین نگرش به رابطه قبل از ازدواج و تمایل به ازدواج تحت تأثیر جنسیت و تجربه رابطه با جنس مخالف بود. ریاحی و خیاطیان (۱۳۹۷) به عنوان رابطه بین نگرش به والدین، اعتماد به روابط بین فردی و نگرش به رابطه قبل از ازدواج با تمایل به ازدواج نشان داد که به ترتیب عامل رابطه قبل از ازدواج، نگرش والدین و اعتماد در روابط بین فردی بوده است. قادر به توضیح تغییرات و پیش‌بینی تمایل به ازدواج است. های قبری، سلمانوندی و فاطمی (۱۳۹۷) نشان داد که رابطه جنسی قبل از ازدواج باعث کاهش تمایل دانشجویان جوان به ازدواج و نگرش منفی آنها نسبت به ازدواج و تشکیل خانواده و بی‌اعتمادی به جنس مخالف می‌شود. یافته‌های یانگ و سیمون^۱ (۲۰۲۰) نشان داد عامل اصلی بی‌رغبتی به ازدواج جوانان، اینترنت و فضای مجازی و تأثیر آن بر ادراک روابط جنسی قبل از ازدواج است. های بیرلینا^۲ و دیگران (۲۰۱۸) و ماجومدار^۳ (۲۰۱۸) در پژوهش خود نشان دادند که مهمترین عامل کاهش رغبت به ازدواج تجربه معاشرت پیش از ازدواج جوانان است. یافته‌های ماساریک و کانگر^۴ (۲۰۱۷) نشان داد که کودکان در خانواده با فشار روانی بالا و عملکرد ضعیف، از لحاظ رشد عاطفی و سازگاری روانی، در مقایسه با گروه کودکان متعلق به خانواده‌های با عملکرد مطلوب، دچار کمبود بوده و شرایط نابسامان خانواده آنها، موجب اشکال در فرایند توجه و تمرکز، کارکردهای اجرایی و در نتیجه، عملکرد تحصیلی ضعیف در آنان

1. Yong & Simon
2. Berliana
3. Majumdar
4. Masarik & Conger

خواهد شد. یافته‌های دیساباتو^۱ و دیگران (۲۰۱۶) نشان داد کیفیت زندگی در ادراک رضایت زناشویی بالا مؤثر است.

یافته‌های وو^۲ و همکاران (۲۰۱۲) نشان داد که خانواده سالم اعضای سالم تری را از نظر ویژگی‌های روانی به جامعه تحویل می‌دهد. اعضای خانواده‌هایی که از استقلال و صمیمیت بیشتری برخوردار بوده‌اند در جنبه‌های مختلف زندگی عملکرد بهتری از خود نشان می‌دهند. در عصر حاضر شیوع احساس تنهایی شدت بالایی به خود گرفته است و تأثیرات منفی آن بر سلامت فردی، روابط اجتماعی و بین فردی چالش عمده تلقی می‌شود احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی مشکلات هیجانی و اجتناب از گرایش به روابط عاشقانه در قالب ازدواج را تشدید می‌کند (بریتو^۳ و دیگران، ۲۰۲۰) رغبت به ازدواج چالش مهم در جوانان دختر است. رغبت به مستعد بودن و گرایش نسبت به یک شخص، شیء، یا حادثه ای است که منجر به ارائه پاسخ مثبت و منفی می‌شود. رغبت به ازدواج، تمایل به کسب منبع عاطفی و جنسی جهت ارضای نیازهای فردی تعریف شده است و به عنوان مهمترین انگیزه جهت تشکیل خانواده و ازدواج مطرح می‌شود (سقری و گل محمدیان، ۱۴۰۰). انتخاب همسر موضوعی پیچیده و تصمیمی تاثیرگذار بر روی زندگی آینده فرد و تعیین کننده سبک زندگی فرد است. شناسایی عوامل مؤثر بر رغبت به ازدواج به برنامه‌ریزی در زمینه کاهش تجردگرایی در دختران می‌انجامد. با توجه به اینکه براساس اطلاعات آماری میانگین سن ازدواج در حال افزایش است و نظر به اهمیت شناسایی، ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج و مداخله‌های مؤثر توجه به موانع ازدواج در افزایش رغبت به ازدواج اهمیت دارد. از سوی دیگر، کیفیت زندگی عنصر کلیدی شهرها و مناطق جذاب و رقابتی است. زیرا نشان دهنده عامل جذب و حفظ افراد، شرکت‌های جدید و همچنین جمعیت‌های ساکن می‌باشد. بنابراین ضرورت سنجش کیفیت زندگی اهمیت روزافزونی پیدا کرده است (بیاگیا^۴ و دیگران، ۲۰۱۸). کیفیت زندگی عمدتاً به عنوان رضایت از زندگی، خوشبختی و سعادت، رفاه و آسایش شناخته می‌شود و نشان دهنده سطح توقع نیازهای انسان است. (قدیری معصوم، رضوانی و حاجیلو، ۱۳۹۴) همچنین سازمان جهانی بهداشت کیفیت زندگی را اینگونه

1. Disabato

2. Wu

3. Barreto

4. Biagia

تعریف می‌کند: کیفیت زندگی عبارت است از ادراک فرد از وضعیت زندگی خود در چارچوب نظام‌های فرهنگی و ارزشی که در آن زندگی می‌کند و با اهداف، استانداردها و دغدغه‌های او مرتبط است. این بسیار گسترده است و به طرق پیچیده‌ای تحت تأثیر سلامت جسمانی، وضعیت روانی و میزان استقلال و روابط با جنبه‌های مهم محیط او قرار می‌گیرد. عملکرد خانواده نقش مهمی در رشد بیولوژیکی، روانی و اجتماعی اعضای آن دارد و نظامی است که اعضای آن در یک رابطه دیالکتیکی با یکدیگر تعامل دارند و بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند. تعاملات و الگوهای ارتباطی و عملکردی بین اعضای خانواده باعث ایجاد عملکرد خانواده می‌شود. عملکرد بهینه خانواده بیانگر آن است که تعاملات بین اعضای خانواده در جهت نیل به اهداف متعالی خانواده مؤثر و سودمند است. عملکرد خانواده یکی از متغیرهایی است که وضعیت و شرایط خانواده را در عرصه‌های مختلف ارزیابی می‌کند و توانایی خانواده را در هماهنگی با تغییرات ایجاد شده در طول زندگی، رعایت مرزها، اجرای قانون خانواده و الگوهای انضباطی و خودکنترلی نشان می‌دهد (محسنی، چیمه، پناغی و منصور، ۱۳۹۰). با توجه به پیشینه پژوهشی مورد بررسی و کاهش نرخ ازدواج در دهه گذشته در ایران، این پژوهش با هدف پیش‌بینی رغبت به ازدواج بر اساس کیفیت زندگی و عملکرد خانواده انجام شد تا رابطه بین این متغیرها بررسی شود.

روش پژوهش

روش این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. نمونه‌گیری به صورت در دسترس انجام شد و ۲۸۰ نفر (با استفاده از فرمول کوکران) از دختران مجرد تا ۲۵ سال در پژوهش شرکت کردند. روش تجربه تحلیل داده‌ها از طریق رگرسیون چندمتغیره انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این تحقیق پرسنامه است که از پرسشنامه‌های استاندارد به شرح ذیل استفاده شده است:

الف) پرسشنامه عملکرد خانواده:

این مقیاس شامل ۵۳ ماده است که برای سنجش عملکرد خانواده براساس الگوی مک مستر تدوین شده است. این ابزار توسط اپشتاین^۱ و همکاران (۱۹۹۳) با هدف توصیف ویژگی‌های سازمانی و ساختاری خانواده تهیه شده است. همچنین، توانایی خانواده در سازش با حوزه وظایف خانوادگی را بر روی یک مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت به صورت کاملاً موافقم (۴)، موافقم (۳)، مخالفم (۲) و کاملاً مخالفم (۱) مشخص می‌نماید. نمره بالا نشان‌دهنده عملکرد سالم خانواده و نمره پایین عملکرد مختل خانواده را نشان می‌دهد. ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۸ و در عامل‌های حل مسأله ۰/۸۴، نقش‌ها ۰/۸۳ و ابراز عواطف ۰/۷۷، محاسبه گردید. این نمره‌ها بیانگر همسانی درونی رضایت بخش این مقیاس است. (حمید، صیاد و فیروزی، ۱۴۰۰)

ب) پرسشنامه کیفیت زندگی:

پرسشنامه کیفیت زندگی، توسط سازمان جهانی بهداشت (۱۹۸۹) به منظور بررسی کیفیت زندگی افراد تدوین شده است و در بیش از ۱۵ کشور به صورت همزمان، طراحی و به زبان‌های مختلف ترجمه شده است. این پرسشنامه حاوی ۲۶ سوال بوده و ۴ حیطه سلامت جسمانی، سلامت روانی، روابط اجتماعی و سلامت محیط را می‌سنجد. پرسشنامه دارای یک طیف ۵ گزینه‌ای است که به ترتیب گزینه‌های بسیار نارضی نمره یک تا بسیار راضی نمره ۵ است. اعتبار و پایایی این پرسشنامه در مطالعه لوی و لیتمن اوادی^۲ (۲۰۱۱) با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۸ برآورد شده است. (کریمی، احمدی و قبادی، ۱۴۰۰)

ج) پرسشنامه رغبت به ازدواج:

پرسشنامه رغبت به ازدواج توسط پورا اعتماد، حیدری و مظاهری در سال ۱۳۸۳ تهیه شده است و دارای ۲۴ سوال شامل ۴ خرده مقیاس می‌باشد. از طریق اجرای آزمایشی و نظرخواهی از پاسخ‌دهندگان و ۵ نفر از اساتید روانشناسی روایی محتوایی آن تایید گردید.

1. Epstein

2. Lavy & Littman-Ovadia

اعتبار آن از طریق آلفای کرونباخ (آلفا=۰.۹۲) محاسبه گردید. این پرسشنامه بر روی یک نمونه ی ۷۷۹ نفری دانشجویی از دانشگاه‌های "شهید بهشتی" و "تهران" اجرا گردید و با استفاده از تحلیل عوامل با روش چرخشی از نوع واریماکس، چهار عامل برای آن مشخص شد که این همگی از مقدار ویژگی بالاتر از ۱ برخوردار بودند. این چهار عامل عبارت اند از: بازخورد نسبت به ازدواج، آمادگی و تمایل برای ازدواج، نگرش نسبت به پیامدهای ازدواج، موانع ازدواج. بدین ترتیب این پرسشنامه دارای ۵ نمره می‌باشد که چهار نمره برای عوامل آن و یک نمره ی کل برای رغبت به ازدواج. برای هر یک از سوالات این پرسشنامه ۵ گزینه از پاسخ‌ها شامل: کاملاً موافق، موافق، ممتنع، مخالف و کاملاً مخالف در نظر گرفته شده‌است.

یافته‌ها

در این تحقیق، متناسب با متغیرهای مورد مطالعه و نوع داده‌های جمع‌آوری شده، به منظور توصیف آنان از شاخص‌های گرایش مرکزی، پراکندگی و توزیع نمره‌ها استفاده شد. در مرحله تحلیل آماری، با توجه به ماهیت مقیاس اندازه‌گیری که از نوع فاصله‌ای است و فرضیه تحقیق برای تحلیل داده‌ها حسب مورد از ضریب همبستگی پیرسون، و رگرسیون گام به گام استفاده شد. با توجه به این که متغیر سن در سطح فاصله‌ای اندازه‌گیری شده است آماره‌های آن گزارش می‌شود. همانگونه که مشاهده می‌گردد میانگین سن پاسخگویان برابر با ۲۲/۰۷ می‌باشد؛ انحراف معیار آن ۲/۳۵ می‌باشد؛ حداقل سن پاسخگویان ۱۸ و حداکثر سن آنها ۲۵ است و دامنه تغییرات آن ۷ می‌باشد. با توجه به این که متغیر رغبت به ازدواج در سطح فاصله‌ای اندازه‌گیری شده است آماره‌های آن گزارش می‌شود. میانگین رغبت به ازدواج پاسخگویان برابر با ۸۷/۹۷ می‌باشد؛ انحراف معیار آن ۱۱/۱ می‌باشد؛ حداقل رغبت به ازدواج پاسخگویان ۶۰ و حداکثر رغبت به

ازدواج آنها ۱۱۰ است و دامنه تغییرات آن ۵۰ می‌باشد. میانگین کیفیت ازدواج پاسخگویان برابر با ۶۱/۶ می‌باشد؛ انحراف معیار آن ۱۶/۱ می‌باشد؛ حداقل کیفیت ازدواج پاسخگویان ۲۶ و حداکثر کیفیت ازدواج آنها ۱۰۱ است و دامنه تغییرات آن ۷۵ می‌باشد و همچنین میانگین عملکرد خانواده پاسخگویان برابر با ۱۳۹/۱۲ می‌باشد؛ انحراف معیار آن ۱۲/۷۳ می‌باشد؛ حداقل عملکرد خانواده پاسخگویان ۱۱۹ و حداکثر عملکرد خانواده آنها ۱۷۷ است و دامنه تغییرات آن ۵۸ می‌باشد.

بر اساس داده‌های توصیفی تحقیق میانگین مولفه‌های متغیر کیفیت زندگی به ترتیب از بیشترین به کمترین برابر است با: محیط اجتماعی با میانگین (۱۹/۴۳)، سلامت جسمی (۱۷/۰۹)، سلامت روانشناختی (۱۳/۷۱)، روابط اجتماعی (۷/۱۸)، سلامت کلی (۴/۱۹) و میانگین کلی کیفیت زندگی برابر است با ۶۱/۶۱ می‌باشد. میانگین مولفه‌های عملکرد خانواده به ترتیب از بیشترین به کمترین برابر است با: عملکرد کلی با میانگین (۳۳/۲۴)، کنترل رفتار (۲۲/۴۳)، همراهی عاطفی (۲۰/۶۰)، آمیزش عاطفی (۱۷/۰۵)، نقش‌ها (۱۵/۹۳)، ارتباط (۱۵/۴۶)، حل مشکل (۱۵/۴۲) و میانگین کلی متغیر عملکرد خانواده ۱۳۹/۱۳ می‌باشد و میانگین مولفه‌های متغیر رغبت به ازدواج به ترتیب از بیشترین به کمترین برابر است با: بازخورد ازدواج با میانگین (۳۱/۶۶)، نگرش به پیامد ازدواج (۲۴/۸۵)، آمادگی برای ازدواج (۱۶/۸۹)، موانع ازدواج (۱۰/۷۵) و میانگین کلی متغیر رغبت به ازدواج برابر با ۸۴/۳۵ است.

فرضیه اصلی: کیفیت زندگی و عملکرد خانواده قابلیت پیش بینی رغبت به ازدواج را دارند.

پیش‌بینی میزان رغبت به ازدواج بر اساس کیفیت زندگی و عملکرد خانواده در دختران مجرد

در پژوهش حاضر، متغیرهای کیفیت زندگی و عملکرد خانواده به عنوان متغیرهای پیش‌بین و رغبت به ازدواج، به عنوان متغیر ملاک در نظر گرفته شده‌اند و رگرسیون چندگانه محاسبه شد.

جدول ۱. خلاصه مدل رگرسیون

مرحله	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تبیین	ضریب تبیین تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
۱	۰/۴۳۹	۰/۱۹۳	۰/۱۸۷	۱۰/۱۴

با توجه به جدول بالا، مقدار ضریب همبستگی چندگانه بین متغیر پیش‌بین وارد شده به مدل و متغیر ملاک برابر با ۰/۴۳۹ است و مقدار ضریب تبیین برابر با ۰/۱۹۳ است. این مقدار بیانگر آن است که حدود ۱۹/۳ درصد از تغییرات متغیر ملاک توسط متغیرهای معنادار شده در مدل تبیین می‌شود. همچنین مقدار ضریب تبیین تعدیل شده برابر با ۱۸/۷ درصد می‌باشد.

جدول ۲. نتایج تحلیل واریانس متغیرهای پیش‌بین کیفیت زندگی و عملکرد خانواده

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	۶۶۷۸/۴۵	۲	۳۳۳۹/۲۲	۳۲/۴۳	۰/۰۰۱
خطا	۲۸۰۰۴/۳۲	۲۷۲	۱۰۲/۹۵		
کل	۳۶۶۸۲/۷۸	۲۷۴			

جدول ۳. نتایج آزمون t و ضرایب مربوط به متغیرهای پیش‌بین کیفیت زندگی و عملکرد خانواده

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده	t	سطح معناداری
	B	خطای استاندارد			
مقدار ثابت	۷۳/۰۱	۸/۹۷		۸/۱۳	۰/۰۰۱
عملکرد خانواده	۰/۱۸	۰/۰۵	۰/۲۰	۳/۴۰	۰/۰۰۱
کیفیت زندگی	۰/۲۲	۰/۰۴	۰/۳۰	۵/۱۰	۰/۰۰۱

با توجه به جدول، F بدست آمده (۲۳/۴۳) در سطح $P < 0/05$ معنادار است و این مطلب گویای آن است که رگرسیون معنادار است و می‌توان رغبت به ازدواج را از یکی از متغیرهای پژوهش پیش‌بینی کرد. با توجه به جدول ۴-۱۲ متغیر عملکرد خانواده با مقدار $t = 3/40$ در سطح $p < 0/05$ با رغبت به ازدواج رابطه معنی‌داری دارد و این متغیر با مقدار ۲۰ درصد در پیش‌بینی متغیر ملاک مؤثر است، همچنین متغیر کیفیت زندگی با مقدار $t = 5/10$ در سطح $p < 0/05$ با رغبت به ازدواج رابطه معنی‌داری دارد و این متغیر با مقدار ۳۰ درصد در پیش‌بینی متغیر ملاک مؤثر است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های تحقیق حاضر نشان داد ۱/۸ درصد پاسخگویان میزان رغبت به ازدواج کمی دارند، در حالی که ۴۸/۶ درصد آنها رغبت متوسط و ۴۹/۶ درصد آنان میزان رغبت ازدواج زیادی دارند. این امر نشان می‌دهد که به طور کلی رغبت به ازدواج در بین پاسخگویان زیاد است. اما دلیل این که تا کنون ازدواج نکرده‌اند به عواملی هم چون کیفیت زندگی، عملکرد خانواده وضعیت اقتصادی جامعه، لزوم پیش قدم شدن پسران جهت ازدواج بر می‌گردد که نیازمند بررسی بیشتر است. یافته‌های تحقیق نشان داد ۴۵/۷ درصد پاسخگویان میزان کیفیت زندگی کمی دارند، در حالی که ۴۹/۶ درصد آنها کیفیت زندگی متوسط و ۴/۶ درصد آنان میزان کیفیت زندگی زیادی دارند. یافته‌های تحقیق نشان داد ۹/۶ درصد پاسخگویان میزان رضایت از عملکرد خانواده کمی دارند، در حالی که (۹۰/۴ درصد) آنها عملکرد خانواده متوسطی دارند؛ این در حالی است که رضایت از عملکرد خانواده گزارش نشده است. نتایج پژوهش نشان داد که کیفیت زندگی و عملکرد خانواده می‌تواند رغبت به ازدواج را پیش‌بینی کنند. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که رغبت به ازدواج، تمایل به کسب منبع عاطفی و جنسی جهت ارضای نیازهای فردی تعریف شده است و به عنوان مهمترین انگیزه جهت تشکیل خانواده و ازدواج مطرح می‌شود. (سقزی و گل محمدیان، ۱۴۰۰) از طرفی پدیده افزایش سن ازدواج نه فقط در ایران، بلکه حتی در کشورهای فراصنعتی مانند آمریکا نیز مشاهده می‌شود؛ به طوری که بر اساس نتایج مطالعات موجود، سن ازدواج در این کشور از اواسط دهه ۱۹۶۰ به طرز برجسته‌ای در بین جمعیت آن افزایش یافته است. (پرزور، نریمانی، شجاعی و ابراهیمی، ۱۳۹۴)

در این میان باید در نظر داشت که خانواده، اولین پایه گذار شخصیت، ارزش‌ها و معیارهای فکری است و نقش مهمی در تعیین سرنوشت، سب و خط مشی زندگی آینده فرد دارد؛ اخلاق، صحت و سلامت روانی فرد، تا حد بسیاری در گرو خانواده است. از طرفی، خانواده در کنار رفع نیازهای جسمانی و روانی و انتقال ارزش‌های اجتماعی، در مسئولیت آموزشی و تربیتی فرزندان، نقش بسیار مؤثری را ایفا می‌کند. فرد در بستر خانواده، خواسته‌های جامعه را می‌آموزد و این شناخت، او را به گزینش رفتارهای معین رهنمون می‌سازد. روابط و عملکرد مناسب خانواده برای سلامتی فرد، خانواده و جامعه بسیار ضروری است. آنچه در درون خانواده اتفاق می‌افتد و چگونگی عملکرد آن، می‌تواند یک عامل کلیدی در ایجاد انعطاف‌پذیری و کاهش خطرات فعلی و آینده مرتبط با رویدادهای ناگوار و شرایط نامناسب در مورد رفتارهای مخرب اعضای آن باشد (کهرآزئی و ریگی کوهه، ۱۳۹۵). تحولات اجتماعی دهه‌های گذشته در سطح جهانی، نظام خانواده را با تغییرات، چالش‌ها، مسائل و نیازهای جدید و متنوعی روبه‌رو کرده است. دوره‌های تحولی خانواده روی تغییراتی تمرکز می‌کند که خانواده‌ها در طول زمان در ساختار و روابطشان تجربه می‌کنند. خانواده‌ها در طی زمان، مراحل مختلفی را پیش سر می‌گذرانند که باعث به وجود آمدن روابط جدید میان اعضا می‌شود. همان‌طور که خانواده‌ها در مسیر زندگی خانوادگی پیش می‌روند، روابط درونی‌شان تغییر می‌کند. (خیراللهی و دیگران، ۱۴۰۰) کارکرد اصلی خانواده باید برآوردن نیازهای فردی اعضای خانواده باشد. اختلال در کارکرد خانواده اعضای آن را به سردرگمی دچار می‌کند و موجب نگرانی و مشکلات ارتباطی می‌شود و در نهایت می‌توان گفت سلامت اعضای خانواده را به مخاطره می‌اندازد. (قمری و خوشنام، ۱۳۹۰). والدین نقشی حیاتی را در زندگی فرزندان ایفا کرده و به عنوان اولین و مهمترین الگوی نقش عمل می‌کنند. فرزندان تمایل دارند که رفتار والدینشان را از سنین خیلی پایین مشاهده کرده و به آنها توجه کنند. (آن، ۲۰۱۰) رفتار والدین و شیوه‌های تربیتی والدین از عوامل مؤثر بر ازدواج جوانان به شمار می‌آید. در خانواده‌هایی که پدر و مادر تندخو و مستبد هستند، فرزند دختر ممکن است خود را با مادر تطبیق دهد وای به دلیل مشاهده پدر، تصور نادرسی از مردان در ذهن خود پیدا می‌کند و به آسانی ازدواج نمی‌کند و فرزند پسر ممکن است با مشاهده رفتار ناصحیح مادر، زنان و دختران را مانند او

بپندارد و در گزینش همسر برای خویش دچار وسواس شود و در انتخاب همسر دچار مشکل و به آینده خانواده بدبین شود. خانواده، واحد پیشرو اجتماعی است که مسئول اجتماعی شدن نوجوانان است و اختلال در عملکرد آن تا ثیر قابل توجهی بر افراد خانواده به خصوص نوجوانان و جوانان دارد. روابط و عملکرد مناسب خانواده برای سلامتی فرد، خانواده و جامعه ضروری است. (والکر و شفر،^۱ ۲۰۰۸) عملکرد خانواده جنبه مهم محیط خانواده است که سلامت اجتماعی، هیجانی و حتی جسمانی فرزندان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در واقع آن چه در درون خانواده رخ می‌دهد و چگونگی عملکرد آن می‌تواند یک عامل کلیدی در ایجاد انعطاف پذیری و کاهش خطرات فعلی و آینده مرتبط با رویدادهای ناگوار و شرایط مناسب باشد. محیط‌های برانگیزنده و پرورش دهنده فرزندان را قادر می‌سازد تا یاد بگیرند و پیشرفت کنند. بر عکس محیط‌های خانوادگی بدکار می‌تواند برای بسیاری از جنبه‌های رشد فرزندان و انتقال مثبت آنان به بزرگسالی بسیار مضر باشد (سیلبورن^۲ و دیگران، ۲۰۰۶) این نتایج با یافته‌های ریاحی و خیاطیان (۱۳۹۷)، نوروزی و جدیدی (۱۳۹۴)، رمضانین (۱۳۷۶)، ویسز^۳ (۲۰۱۴)، مورارا و ترلیک^۴ (۲۰۱۲)، استن و هاتچینسون^۵ (۲۰۰۹)، هیتون^۶ (۲۰۰۲) همخوانی دارد.

ازدواج در مقایسه با سایر ارتباطات انسانی دامنه وسیع و گسترده تر دارد و دارای ابعاد زیستی، اقتصادی، عاطفی، روانی و اجتماعی است. واقعیت‌های موجود جامعه نشان می‌دهد که رغبت و تمایل جوانان به ازدواج کاسته شده و تأخیر در ازدواج، کم کم در حال تبدیل شدن به یک شیوه و امتیاز اجتماعی است. این مسئله نشان می‌دهد جامعه از حالت هشدار عبور کرده و به مرحله بحران رسیده است و اگر خانواده‌ها نسبت به این بحران غفلت کنند، آینده مبهم و نه چندان خوشی در انتظار آنهاست. (عباسی و دیگران، ۱۳۹۸) یکی از مشکلات مهم جوانان، کیفیت روابط با والدینشان است که این امر نشان می‌دهد تفاوت در انتظارات فرزند-والدین و عدم تطابق سامانه ارزشی میان آنها مهمترین منبع تضاد است. بنابراین، می‌توان گفت که درک انتظارات جدید جوانان از سوی والدین برای برقراری تعادل در خانواده ضروری است. زمانی که رابطه صمیمی

1. Walker & Shepherd
2. Silborn
3. Weiss
4. Muraru & Turliuc
5. Stone & Hutchinson
6. Hituon

بین نوجوانان و والدین برقرار است، نوجوانان تمایل بیشتری به گذراندن اوقات فراغت در خانه و در کنار خانواده دارند و هرچه تعاملات مثبت تر باشد دید مقبلی به خانواده و با خانواده بودن ایجاد می‌شود و میل به ازدواج افزایش پیدا می‌کند. فقدان گرمی و مهارت‌های حل مسأله که از ویژگی‌های روابط پر تعارض است و هرچه نگرش به پدر و مادر سرد و منفی می‌شود، تعارضات بیشتر می‌شود و جوانان از خانواده فاصله گرفته و به عوامل دیگر روی می‌آورند. خانه نخستین مکان در مسیر زندگی اجتماعی افراد است و باید به گونه‌ای باشد که روح آرامش و تعادل را در اعضای خود ایجاد کند. وجود محیطی گرم، با روح و بالنده در خانواده، تکیه گاه مطمئنی برای اعضای خانواده خود می‌باشد و سلامت روان و روحی آنها ضمانت می‌کند. رسیدن به جامعه سالم در گرو سلامت خانواده و خانواده سالم در گرو برخورداری افراد آن از سلامت روان و داشتن ارتباط مطلوب با یکدیگر است. توجه به خانواده و تلاش در جهت رفع مشکلات و معضلات این سازمان بنیادی می‌تواند نوید بخش جامعه‌ای ارزشمند و متعالی باشد. (قمری و خوشنام، ۱۳۹۰)

کیفیت زندگی به شدت از زمان و مکان متأثر است و مؤلفه‌ها و عوامل تشکیل دهنده اش با توجه به دوره زمانی و مکان جغرافیایی متفاوت خواهد بود. این مفهوم به افراد اجازه می‌دهد تا اهداف ارزشی زندگی شان را دنبال کنند و در احساس بهتر بودن عمومی آنان نمایان می‌شود. (لامسال^۱ و دیگران، ۲۰۲۰) ازدواج، موضوعی نیست که فقط به دو فرد مربوط باشد، بلکه به عنوان رویداد به خانواده و جامعه هم مربوط می‌شود. (نازار^۲ و دیگران، ۲۰۱۱) زمانی که رابطه صمیمی بین نوجوانان و والدین برقرار است، نوجوانان تمایل بیشتری به گذراندن اوقات فراغت در خانه و در کنار خانواده دارند و هرچه تعاملات مثبت تر باشد دید مثبتی به خانواده و با خانواده بودن ایجاد می‌شود و رغبت به ازدواج بیشتر می‌شود. فقدان گرمی و مهارت‌های حل مسأله که از ویژگی‌های روابط پر تعارض است و هرچه نگرش به پدر و مادر سرد و منفی می‌شود، تعارضات بیشتر می‌شود از خانواده فاصله گرفته و به عوامل دیگر روی می‌آورند. عملکردهای خانوادگی در چارچوب مفاهیمی چون: جنسی، بدن، غذا و به طور خلاصه، رفتارهای مرتبط با زندگی خانوادگی مورد توجه قرار می‌گیرد. در تحلیل زندگی خانواده، این رهیافت تحت عنوان کارکرد باروری ناظر بر فعالی‌های ضروری برای حفظ انواع جامعه یا گروه اجتماعی است. عملکرد

1. Lamsal
2. Nazare

خانواده را توانایی خانواده در انطباق، با شرایط ایجاد شده در طول حیات، حل تعارضات، همبستگی میان اعضا، موفقیت در الگوهای انضباطی و رعایت مرزهای میان افراد با هدف صیانت از نظام خانواده دانسته اند (خیراللهی و دیگران، ۱۴۰۰). عملکرد خانواده تلاش مشترکی است برای برقراری و حفظ تعادل در خانواده از این جهت چنانچه اعضای خانواده در قبال فرد درگیر، اقدامات حمایتی مشترکی داشته باشند می‌توانند علاوه بر حفظ تعادل در نظام خانواده، کیفیت زندگی فرد را افزایش دهند. عملکرد خانواده در اصل اشاره به ویژگی‌های سیستمی خانواده دارد. به بیان دیگر، عملکرد خانواده یعنی توانایی خانواده در هماهنگی یا انطباق با تغییرات ایجاد شده در طول حیات، حل کردن تعارضات، همبستگی میان اعضا و موفقیت در الگوهای انضباطی، رعایت حد و مرز میان افراد و اجرای مقررات و اصول حاکم بر این نهاد با هدف حفاظت از کل نظام خانواده است (حیدریان و عیسی نژاد، ۱۳۹۹). افراد زمانی می‌توانند خوب رشد کنند که در یک خانواده با عملکرد خوب بزرگ شوند. خانواده‌هایی که مشکلات خود را با هم حل می‌کنند، پیوند عاطفی دارند، بدون اینکه یکدیگر را محدود کنند از یکدیگر مراقبت می‌کنند، وظایف را عادلانه تقسیم می‌کنند و ارتباط باز، راحت و مستقیم برقرار می‌کنند به عنوان خانواده‌هایی معرفی می‌شوند که در آن افراد به طور سالمی رشد خواهند کرد و در نتیجه میزان آسیب پذیری اعضای کاهش می‌یابد (سنورمانسی^۱، ۲۰۱۴).

از طرفی کیفیت زندگی هدف و وسیله توسعه پایدار است. با توجه به اینکه کیفیت زندگی یک مفهوم چند بعدی، دربرگیرنده درک هر فرد از موقعیت خود در زندگی، با توجه به فرهنگ و نظام‌های ارزشی، اهداف، انتظارات، استانداردها و علایق اوست (قلیانی و دیگران، ۱۴۰۰). کیفیت زندگی می‌تواند متفاوت باشد. کیفیت زندگی ادراک ذهنی فرد از میزان برآورده شدن اهداف، نیازها و آرزوهای مهم خود است. بنابراین، کیفیت زندگی نوعی قضاوت شناختی درباره شکاف بین واقعیت موجود فرد و موقعیت‌های زندگی ایده آل وی می‌باشد که رفتار عاطفی مثبت یا منفی را در فرد برمی‌انگیزد (پریز فلورز^۲ و دیگران، ۲۰۲۰). بنابراین اگر در خانواده عملکرد مناسبی نداشته‌باشد، نگاه دختران نسبت به کیفیت زندگی آنها دچار آسیب و خدشه خواهد شد و این امر می‌تواند در نهایت منجر به اثرگذاری بر نگرش آنها به ازدواج شود. یافته‌های پژوهش

1. Şenormancı

■ پیش‌بینی میزان رغبت به ازدواج بر اساس کیفیت زندگی و عملکرد خانواده در دختران مجرد

حاضر با حسین خانزاده، ولی نژاد فومنی و خداکرمی (۱۳۹۸)، کریمی و دیگران (۱۳۹۶)، یکتاخوایه و دیگران (۱۳۹۳)، کرمی و مردانی (۱۳۹۲)، یافته‌های قمری و خوشنام (۱۳۹۰) همسو است. محدودیت‌های این پژوهش عبارت‌اند از: شیوع ویروس کرونا روند جمع‌آوری داده‌ها و همکاری مردم را با چالش و کندی مواجه کرده بود، دشوار بودن یافتن دختران مجرد بر اساس شیوه نمونه‌گیری اصولی و منطقی، جلب همکاری پاسخگویان کمی دشوار بود، دشوار بودن فراهم کردن محیطی بدون حضور سایرین جهت جمع‌آوری داده‌ها و تکمیل پرسشنامه. همچنین پیشنهاد می‌شود که تحقیق‌های آینده بر روی جمعیت پسران مجرد هم انجام شود، تحقیق بر روی دایره سنی مجردان بیش از ۲۵ سال تا تجرد قطعی انجام شود و همچنین این تحقیق در سایر استان‌ها انجام گیرد.

منابع

- پرزور، پرویز، نریمانی، محمد، شجاعی احمد و ابراهیمی، مرتضی. (۱۳۹۴). نقش امید (با نگرش به منابع اسلامی)، معنای زندگی و باورهای غیر منطقی در پیش بینی رغبت به ازدواج دانشجویان، فرهنگ در دانشگاه اسلامی، سال پنجم، شماره سوم، پاییز.
- حسین خانزاده، عباسعلی، ولی نژاد فومنی، زهرا و خداکرمی، فائزه. (۱۳۹۸). کیفیت زندگی، عملکرد خانواده و سبک زندگی زنان متأهل کاربر و غیر کاربر شبکه‌های اجتماعی، مجله علوم روانشناختی، دوره هجدهم، شماره ۷۳، صص ۲۹-۴۳
- حسینی، حکیمه سادات، عبدی، سهراب. (۱۴۰۰). پیش بینی بهزیستی روانشناختی و مسئولیت پذیری اجتماعی بر اساس عملکرد خانواده و سبک‌های هویت در دانشجوین دختر دانشگاه قم، پژوهش نامه زنان، سال دوازدهم، شماره اول، بهار، صص ۴۳-۶۸
- حمید، نجمه، صیاد، سحر و فیروزی، علی اصغر. (۱۴۰۰). اثربخشی خانواده درمانی شناختی-رفتاری بر عملکرد خانواده زوجین، سازگاری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر آنها، مجله مطالعات روانشناسی تربیتی، دوره ۱۸، شماره ۴۱، بهار، صص ۶۵-۸۹
- حیدریان، منصور و عیسی نژاد، امید. (۱۳۹۹). اثربخشی درمان مبتنی بر بهبود کیفیت زندگی بر عملکرد و کیفیت زندگی خانواده آزادگان.
- رضانیان، محمد. (۱۳۷۶). نظرسنجی از جوانان تهرانی در باره موانع و مشکلات ازدواج، طرح پژوهشی، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- ریاحی، مهشید، خیاطیان، فلور. (۱۳۹۷). رابطه بین نگرش به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج، مطالعات زن و خانواده، دوره ۶، شماره ۱، صص ۶۹-۹۲.
- سقزی، ایوب، یزدانی اسفیدواجانی، حمیده و نصر، شهره. (۱۳۹۹). نقش انتظارات ازدواج در پیش بینی رغبت به ازدواج دانشجویان دختر دارای تجربه رابطه با جنس مخالف، رویش روان شناسی، سال ۹، شماره ۹، آذر.
- سقزی، ایوب، گل محمدیان، محسن. (۱۴۰۰). نقش واسطه ای سبک‌های عشق ورزی در رابطه احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی با رغبت به ازدواج در دانشجویان دختر، رویش روانشناسی، سال ۱۰، شماره ۶، شهریور.
- سقزی، ایوب، یزدانی، حمیده. (۱۳۹۹). پیش بینی رغبت به ازدواج بر اساس نگرش به ارتباط پیش از ازدواج: کنترل نقش جنسیت و تجربه رابطه با جنس، رویش روانشناسی، سال ۹، شماره ۷، مهر.
- عباسی، مریم، رمزی فرد، مریم، لطفی سرجینی، اکرم و قزلسفلو، مهسا. (۱۳۹۸). اثربخشی طرحواره درمانی بر ارزش‌های ازدواج و رغبت به ازدواج در دختران مجرد شهر تهران، سلامت جامعه، دوره سیزدهم، شماره ۲، تابستان.

- قدیری معصوم، مجتبی، رضوانی، محمد رضا و حاجیلو، مهدی. (۱۳۹۴). ارزیابی شهرک‌های صنعتی بر کیفیت زندگی نواحی روستایی پیرامونی، مطالعه موردی: شهرک صنعتی شریف شهرستان ابهر، فصل‌نامه پژوهش‌های جغرافیای انسانی، دوره ۴۷، ش ۲.
- قمری، محمد، خوشنام، امیرحسین. (۱۳۹۰). بررسی رابطه عملکرد خانواده اصلی و کیفیت زندگی در بین دانشجویان، سال هفتم، شماره ۲۷، پاییز، صص ۳۴۳-۳۵۴.
- قنبری، علی، سلیمانوندی، شاپورو فاطمی، نرگس السادات. (۱۳۹۷). تأملی بر تأثیر روابط جنسی پیش از ازدواج بر گرایش به ازدواج مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه اصفهان، پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی ایران، سال هفتم، شماره ۳، پاییز.
- کرمی، خدابخش و مردانی، افسانه. (۱۳۹۲). رابطه بین سلامت روانی و کیفیت زندگی در زنان باردار، نشریه نسیم تندرستی، ۲(۱)، ۱۱-۱۷.
- کرمی، مریم، احمدی، صدیقه و قبادی، سعید. (۱۴۰۰). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس شادکامی و کیفیت زندگی در زوجین شهر تهران، دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی، سال بیست و دوم، شماره ۱، بهار، صص ۹۳-۱۰۲.
- کهرازئی فرهاد، ریگی کوتاه بهزاد. (۱۳۹۵). رابطه عملکرد خانواده با خودتنظیمی تحصیلی در دانشجویان پرستاری. دوام‌نامه علمی - پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی؛ ۹ (۳): ۱۹۳-۱۸۶.
- محسنی، مصطفی، چیمه، نرگس، پناغی، لیلی و منصور، نادر. (۱۳۹۰). مقایسه عملکرد خانواده و ابراز هیجانی در خانواده‌های بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید و اسکیزوفرنیا، مجله خانواده پژوهی، ۲۷، صص ۲۹۰-۳۷۳.
- نوروزی، روح‌الله، جدیدی، محسن. (۱۳۹۴). بررسی نقش پیش بین کارکرد خانواده و سبک تفکر با میانجی‌گری ارزش‌های شخصی و دشواری در تصمیم‌گیری بر رغبت به ازدواج جوانان، فصلنامه علمی پژوهش در روان‌شناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی، شماره ۲، زمستان، صص ۲۰-۲۱.
- یکتا خواه، سرور، علامه، معصومه، گرجی، رضا. (۱۳۹۳). بررسی میزان سلامت عمومی و کیفیت زندگی مادران دارای کودک اتیسم، تعلیم و تربیت استثنایی، ۱۳-۱۹.
- Barreto, M, Victor, C, Hammond, C, Eccles, A, Richins, M. T, & Qualter, P. (2020). Loneliness around the world: Age, gender, and cultural differences in loneliness. *Personality and Individual Differences*, 20 (11), 1-6.
- Berliana, S. M., Utami, E. D., Efendi, F., & Kurniati, A. (2018). Premarital sex initiation and the time interval to first marriage among Indonesians. *Bulletin of Indonesian Economic Studies*, 54(2), 215-232.
- Biagia, B; Gabriela Ladub, M and Meleddub, M.(2018). Urban Quality of Life and Capabilities: An Experimental Study, *Ecological Economics*, No.150, PP. 137-152.
- Disabato, D.J., Goodman, F.R., Kashdan, T.B., Short, J. L., & Jarden, A. (2016). Different types of wellbeing? A crosscultural examination of hedonic and eudaimonic. wellbeing. *Journal of Psychological Assessment*, 28(5),471-482.
- Hartwell, L, Erchull, M, & Liss, M. (2014). Desire for Marriage and Children: A Comparison of Feminist and Non-feminist Women. *Gender Issues*, 31 (2), 102- 122.

- Haslam, C, Montrose, T. (2015). Should have known better: The impact of mating experience and the desire for marriage upon attraction to the narcissistic personality. *Personality and Individual Differences*, (82), 188-192.
- Langton EG, Boy K.(2017). *Becoming an Adoption-Friendly School: A Whole-School Resource for Supporting Children Who Have Experienced Trauma Or Loss-With Complementary Downloadable Material*: Jessica Kingsley Publishers.
- Majumdar, C. (2018). Attitudes towards premarital sex in India: Traditionalism and cultural change. *Sexuality & Culture*, 22(2), 614-631.
- Masarik, A. S; Conger, R. D. (2017). Stress and child development: a review of the Family Stress Model. *Current Opinion in Psychology*, 13, 85-90.
- Muraru, A, Turluc, M. (2012). Family-of-origin, romantic attachment and marital adjustment: a path analysis model. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 33: 90-94.
- Sederbaum, J. A; He, A. S; Fulginiti, A; Sullivan, K; Krauss, M. D; Amutah, N; Pohle, C. (2017). Caregiver qualities, family closeness, and the well-being of adolescents engaged in the child welfare system. *Children and Youth*.
- Şenormancı, Ö, Şenormancı, G, Güçlü, O, & Konkan, R. (2014). Attachment and family functioning in patients with Internet addiction. *General Hospital Psychiatry*, 36(2), 203-207.
- Silborn, S, Zubrick, S, De Maio, J, Shepherad, C & Greeffin, J. (2006). The western Australian Aboriginal child health survey: Strengthening the capacity of Aboriginal children, families and communities. Perthicurtin University of technology and telethon institute for child health research [On-line]. Available: www.childhealthresearch.com.au/waachs/publications/.
- Stone, M.K. and Hutchinson, R.L. (2009). *Familial conflict and attitudes toward*
- Weiss, J. M. (2014). *Marital Preparation, Experiences and Personal Qualities in a Qualitative Study of Individuals in Great Marriages*. MA Dissertation. Utah State University,72.
- Wu S, Zhu W, Wang Z, Wang M, Lan Y.(2017). Relationship between burnout and occupational stress among nurses in China. *J Adv Nurs*. 59(3):233-9.
- Yong, H. T. S & Simon, A. (2020). Perceptions of Premarital Sex among Students at a Faith-Based University. *Human Behavior, Development and Society*, 21(1), 16-27.
- Yusra, T, Purwanto, E & Awalya, A. (2020). The Effectiveness of Classroom Guidance with Problem-based Learning and Jigsaw Techniques to Improve Negative Attitudes towards Premarital Sexual Behavior. *Jurnal Bimbingan Konseling*, 9(1), 7-12.